

Recerca inèdita. Primer estudi a fons sobre bona part de l'obra de l'escriptor com a reflex de la societat ebrenca, a càrrec del professor rapitenc Pep Carcellé Freixas

Pep Carcellé mostra el llibre amb la Ràpita i el Delta de fons.

FOTO: JOAN REVILLAS

Reivindicant la figura de Sebastià Juan Arbó

J. JOAQUIM BUJ ALFARA
SANT CARLES DE LA RÀPITA

Arbó es mereix molt més del que ha tingut. Sota aquesta premisa, el professor i estudiós de l'escriptor ebrenca, Pep Carcellé Freixas publica el *Cicle novel·lístic de Sebastià Juan Arbó: Entre la terra y el mar* (1966), *La tempestad*

(1975) i *La masia* (1975), editat per Onada Edicions.

«Arbó és essencial per conèixer com es vivia a les Terres de l'Ebre al segle XX i denunciar les desigualtats que es patien», afirma Carcellé. Sovint apareix la figura abusiva de l'amo, també s'hi reflecteix la violència de gènere i domèstica a causa dels canvis de

comportament i de conducta d'alguns personatges per causes molt marcades.

Segons Carcellé, «la tragèdia, la violència física i emocional, la mort, planen en gairebé tots els capítols». A l'altra cara de la moneda, el professor creu que «el tractament de l'amor és excels, impressionant».

L'estudi observa elements de connexió, de continuïtat, d'evolució, de progressió en la majoria de personatges protagonistes i alguna regressió en altres en les tres novel·les.

L'amic Guatxes

Entre els personatges del cicle destaca Guatxes, amic personal

d'Arbó, al qual l'escriptor va voler retre homenatge, presentant-lo com fil conductor de les històries. «És l'home equilibrat en qui tothom confia i aprecia. A *La masia*, van morint o desapareixent tots els personatges excepte ell, personifica l'epíleg de l'obra». Carcellé ja va escriure sobre Guatxes a *Quaderns de l'Ebre*, arran d'un encàrrec dels professors Albert Aragonés i Roc Salvadó per a la revista.

Aragonés i Salvadó han animat sempre Carcellé a investigar sobre Arbó fins al punt que «quan el professor Roc Salvadó em va convidar a fer una xerrada al Museu de Tortosa sobre l'obra més tortosina d'Arbó, *Entre la terra y el mar*, vaig prometre a tot l'auditori que ens escoltava que treballaria tot el cicle novel·lístic», recorda.

La filla d'Arbó

El compromís de divulgar la figura de l'escriptor té una raó més sentimental i profunda. «Tot és culpa de la Maite Arbó, la filla de l'escriptor, a qui ja vaig dedicar la ruta literària Sebastià Juan Arbó per la Ràpita, i li vaig prometre que treballaria l'obra del seu pare, prèvia demanda seua». Carcellé també va treballar colze a colze amb Maite per traslladar les despulles d'Arbó i part del seu llegat literari a la Ràpita.

La promesa s'ha materialitzat amb la publicació de la *Ruta literària d'Arbó* (2014), *La correspondència inèdita entre Arbó i Baroja* (Quaderns de l'Ebre, número 3, 2014) i *Guatxes en el segon cicle de novel·les de l'Ebre de Sebastià Juan Arbó* (Quaderns de l'Ebre, número 8, 2019).

Amb *Cicle novel·lístic de Sebastià Juan Arbó* s'endinsa en l'assaig literari i entra en detall en els llibres d'Arbó. La pròxima destinació és estudiar les primeres obres de l'escriptor per donar-li la rellevància que es mereix.